Brothættar byggðir – Jú víst! Kraftur í Kaldrana

Viðhorfakönnun meðal íbúa í Kaldrananeshreppi í upphafi verkefnis haust 2025

Helga Harðardóttir og Kristján Þ. Halldórsson

Um könnunina

Viðhorfakönnun meðal íbúa í Kaldrananeshreppi er liður í að meta árangur af verkefninu Brothættar byggðir. Könnunin var unnin af umsjónarfólki Brothættra byggða á Þróunarsviði Byggðastofnunar og m.a. notaðar spurningar úr skýrslu Bjarka Þórs Grönfeldt og Vífils Karlssonar *Byggðabragur: Félagssálfræðileg rannsókn á þremur íslenskum sveitarfélögum* frá ágúst 2024. Könnunin var í boði á fjórum tungumálum, íslensku, ensku, pólsku og tékknesku og svör verða ekki rakin til einstakra svarenda, né heldur eftir tungumáli sem valið var í könnuninni.

Könnunin var lögð fyrir frá byrjun september til byrjun október 2025. Tengli á könnunina var dreift á samfélagsmiðlum, á heimasíðu sveitarfélagsins og með upplýsingum frá verkefnisstjóra beint til íbúa í Kaldrananeshreppi.

Í upphafi árs 2025 voru skráðir íbúar yfir 18 ára aldri 101 talsins. Alls bárust 88 svör við könnuninni og þátttaka því um 87%. Þar af svöruðu 65 bakgrunnsspurningum.

Að hámarki 42 svör fengust við spurningum eftir bakgrunnsspurningar, sem jafngildir um 41% af íbúafjölda yfir 18 ára aldri.

Könnunin var opin öllum sem höfðu aðgang að tenglinum og því ekki mögulegt að útiloka að aðrir en skráðir íbúar hafi tekið þátt. Það er á hinn bóginn ekkert sem bendir til að svo hafi verið.

Könnun á viðhorfum íbúa til samfélagsins í Kaldrananeshreppi haustið 2025 (íslenska, enska, pólska og tékkneska)

Kæri íbúi í Kaldrananeshreppi!

Þú ert vinsamlegast beðin(n) um að svara könnun sem hér fer á eftir um viðhorf þitt til búsetu í byggðarlaginu. Tilgangur könnunarinnar er að ná fram viðhorfum íbúa, í upphafi þátttöku í byggðaþróunarverkefninu Brothættar byggðir, sem Byggðastofnun er í forsvari fyrir á landsvísu. Ráðgert er að sambærileg viðhorfakönnun verði lögð fyrir íbúa aftur við lok verkefnis, að fimm árum liðnum, þegar Byggðastofnun mun draga sig í hlé úr verkefninu. Ákveðið hefur verið að leggja sambærilega könnun fyrir í öllum nýjum þátttökubyggðarlögum og er þessi könnun því mikilvægur þáttur í að meta árangur í einstökum byggðarlögum og verkefninu Brothættum byggðum í heild.

Mikilvægt er að ná sem mestu svarhlutfalli í könnuninni svo að hægt verði að varpa ljósi á stöðu byggðarlagsins í upphafi verkefnis að mati íbúa. Ekki er hægt að rekja einstaka svör til einstaklinga. Við hvetjum þig til að taka þátt í könnuninni og leggja þitt lóð á vogarskálar í upphafi verkefnisins Brothættar byggðir í Kaldrananeshreppi. Þú getur smellt á eftirfarandi tengil til að taka þátt í könnuninni, sem verður opin til 3. október næstkomandi.

Með góðum kveðjum,

Helga Harðardóttir og Kristján Þ. Halldórsson,

fulltrúar Brothættra byggða hjá Byggðastofnun.

Bakgrunnsspurningar

aldur	kyn
störf	ofl.

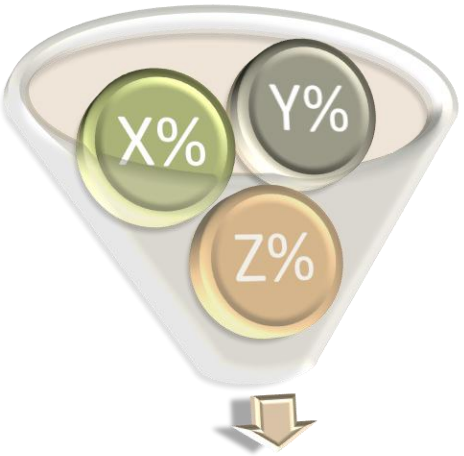

BYGGÐASTOFNUN

Q2: Hvert er kyn þitt:

Svarað: 65 Sleppt: 23

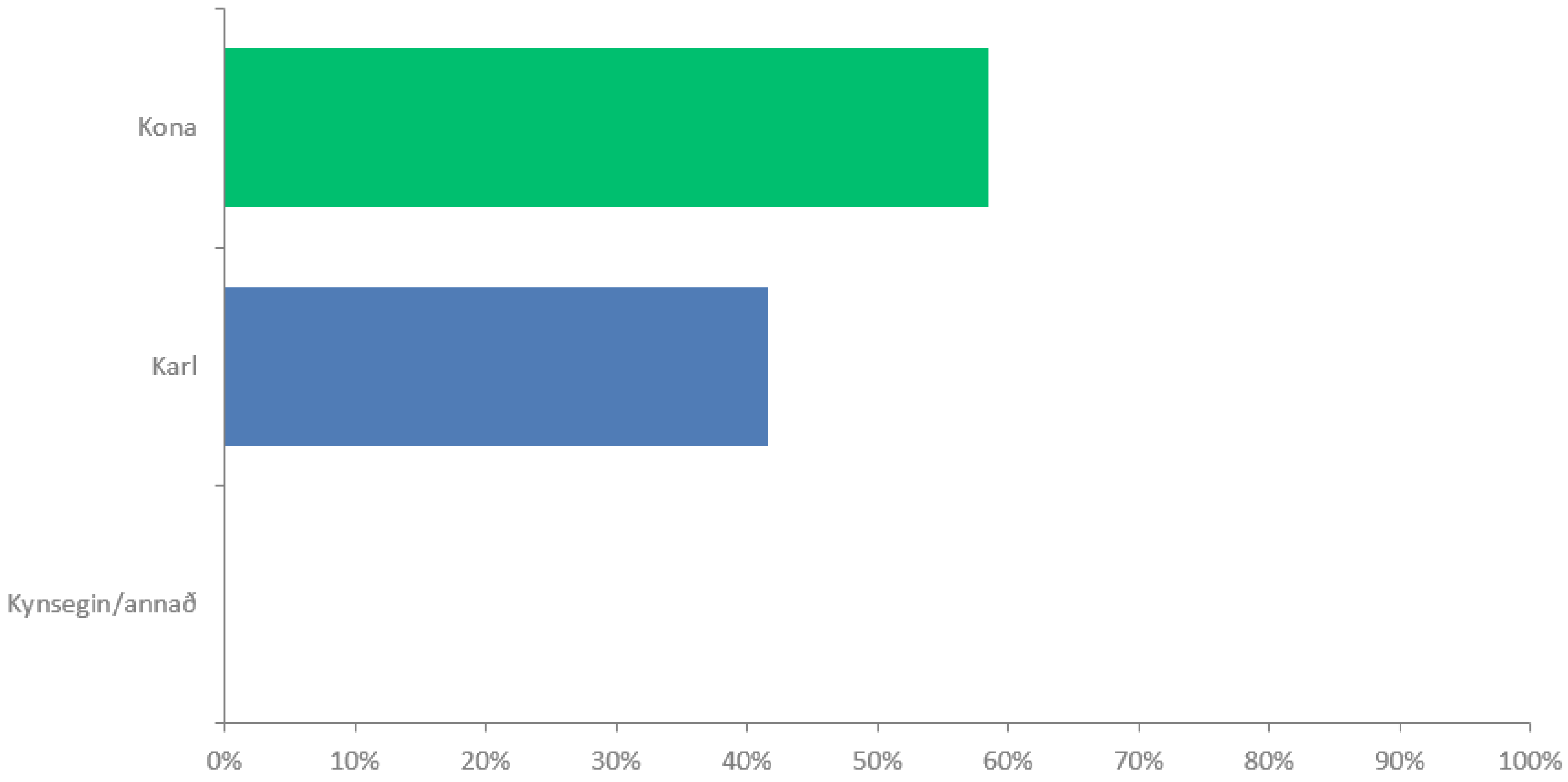

Q3: Aldur

Svarað: 65 Sleppt: 23

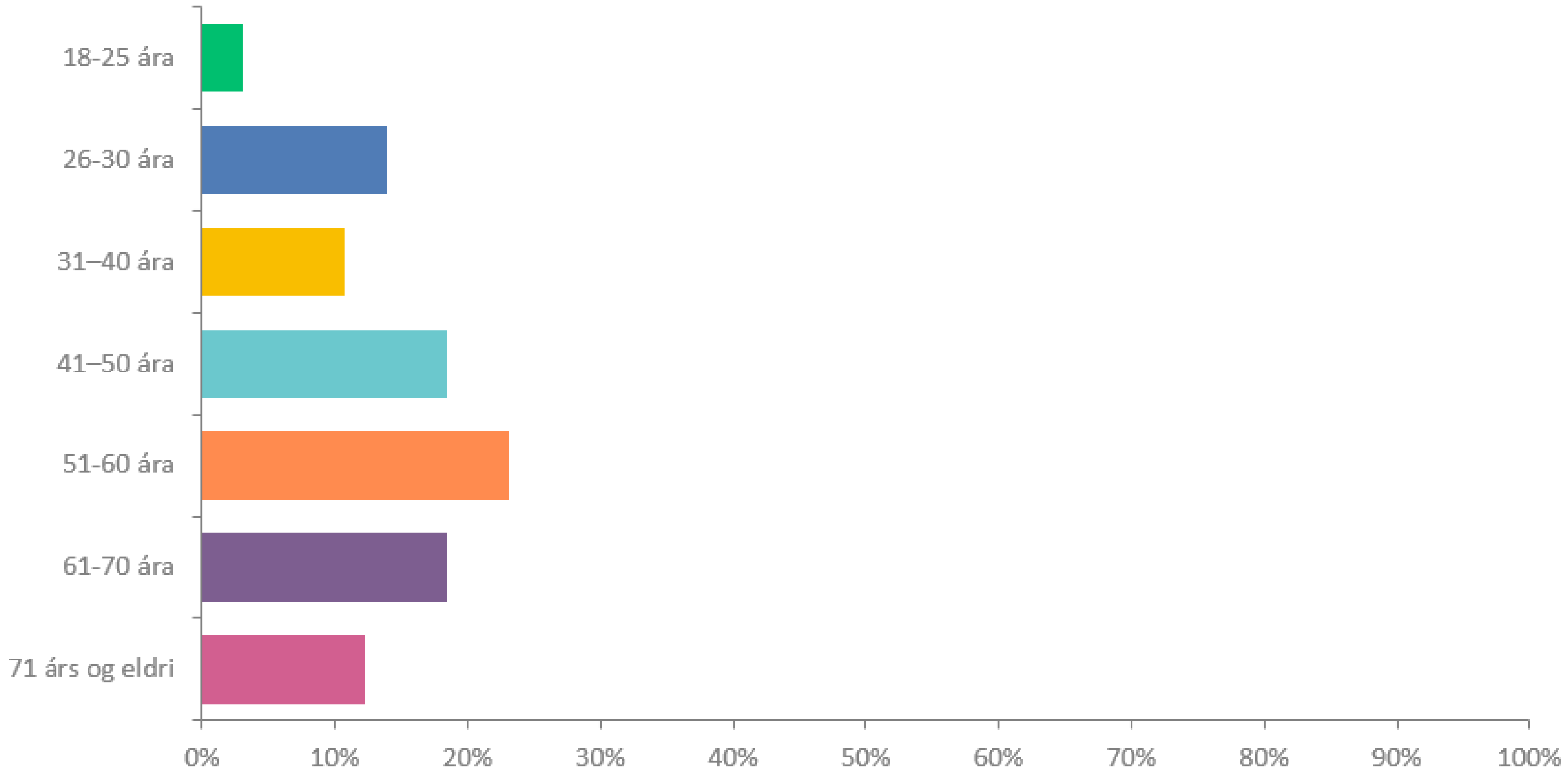

Q4: Hef(ur) búið í Kaldrananeshreppi í

Svarað: 65 Sleppt: 23

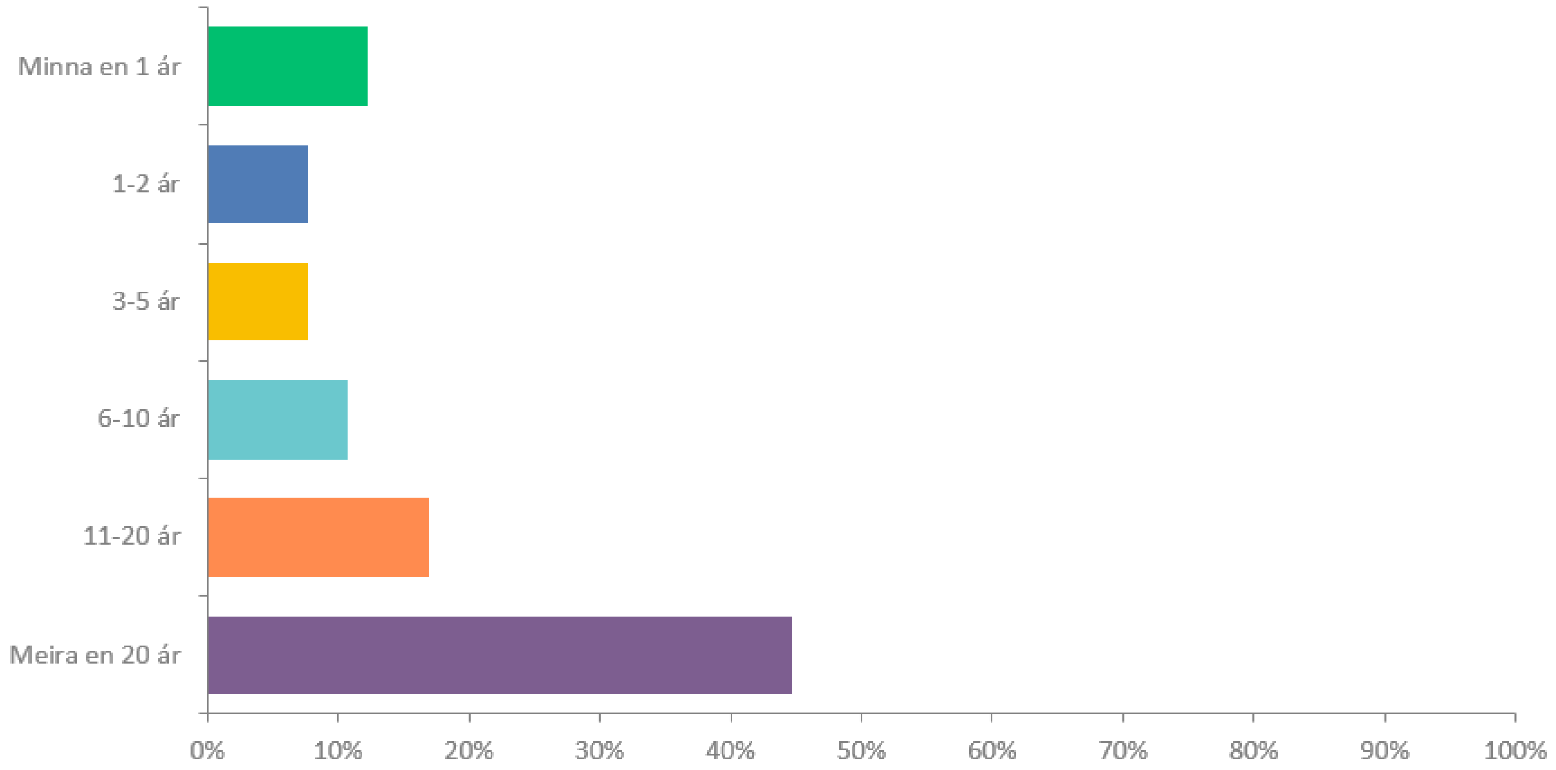

BYGGÐASTOFNUN

Q5: Tengsl við Kaldrananeshrepp

Svarað: 65 Sleppt: 23

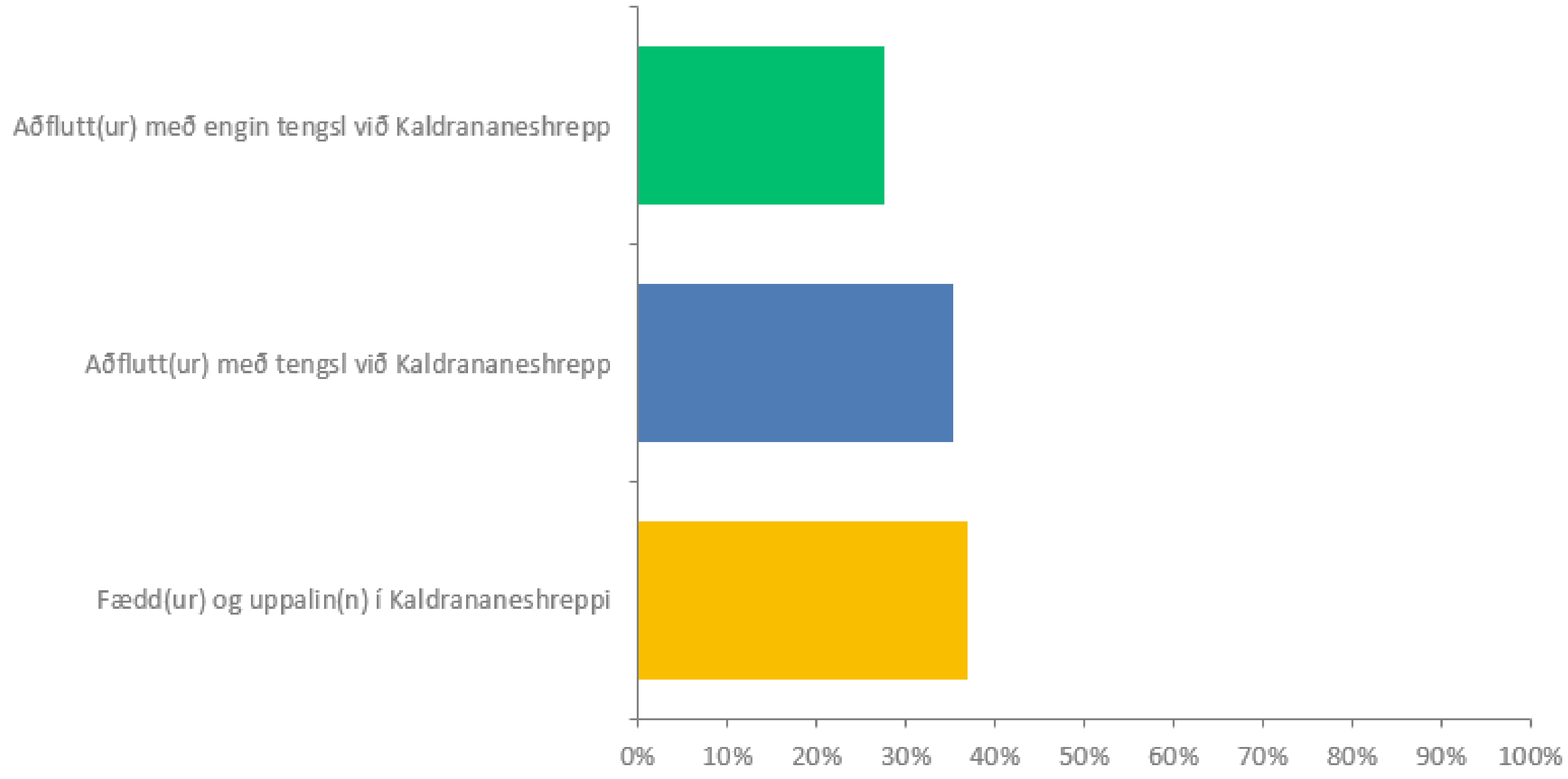

Q6: Menntun – vinsamlegast merktu við hæsta menntunarstig sem þú hefur lokið.

Svarað: 65 Sleppt: 23

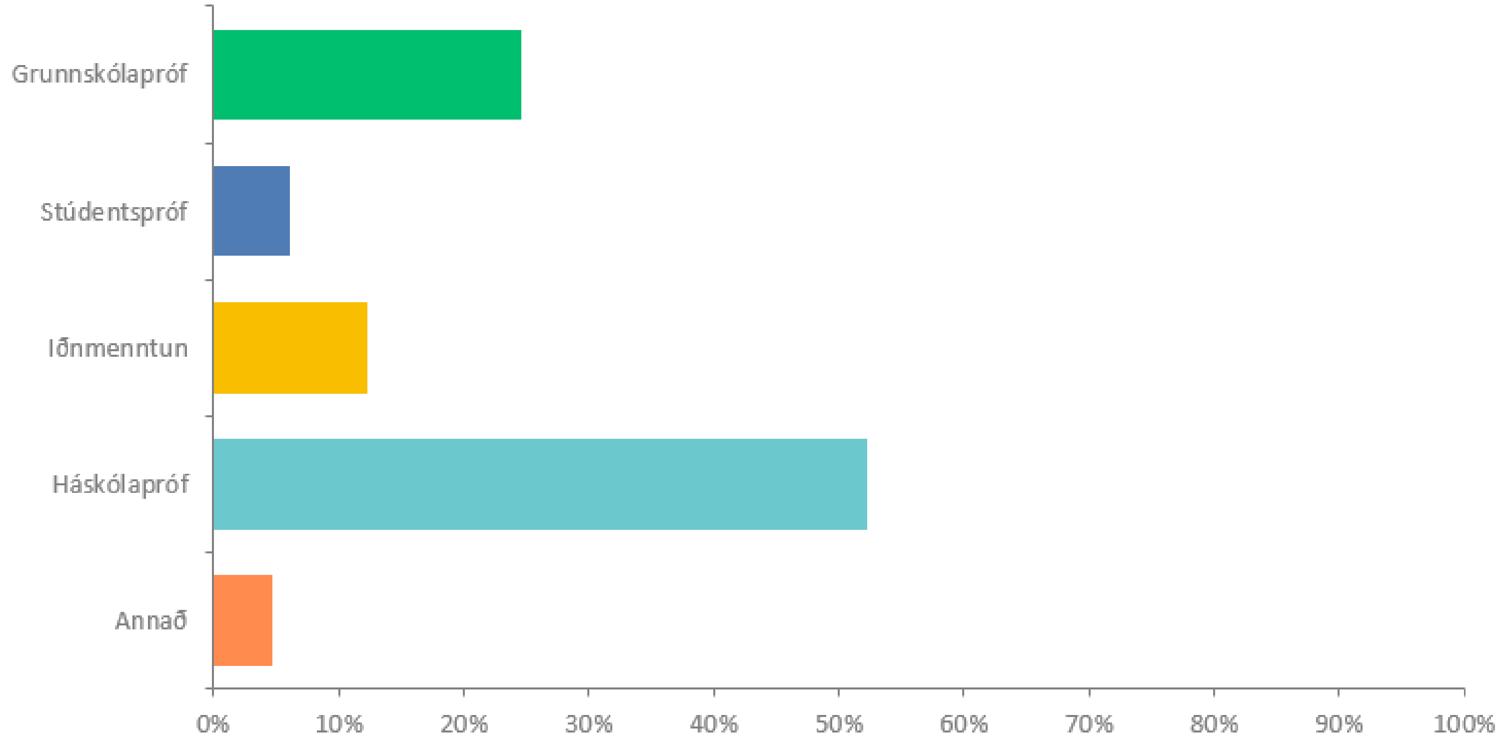

Q7: Hver er staða þín á vinnumarkaði? – visamlegast merktu við allt sem á við um þig.

Svarað: 65 Sleppt: 23

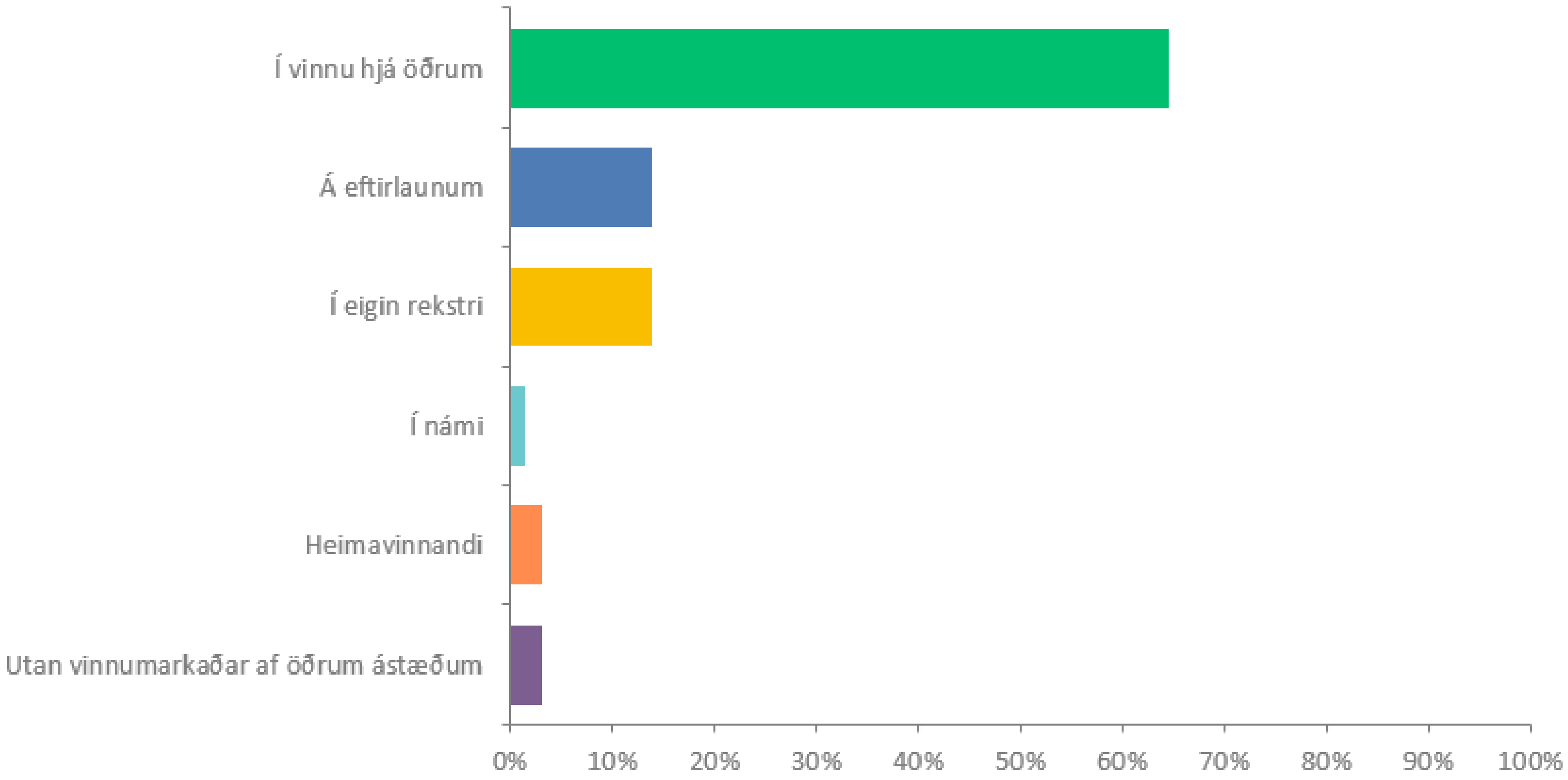

Spurningar um tengsl íbúa við samfélagið í Kaldrananeshreppi

Q8: Telur þú almennt séð, það vera gott eða slæmt að búa þar sem þú býrð?

Svarað: 42 Sleppt: 46

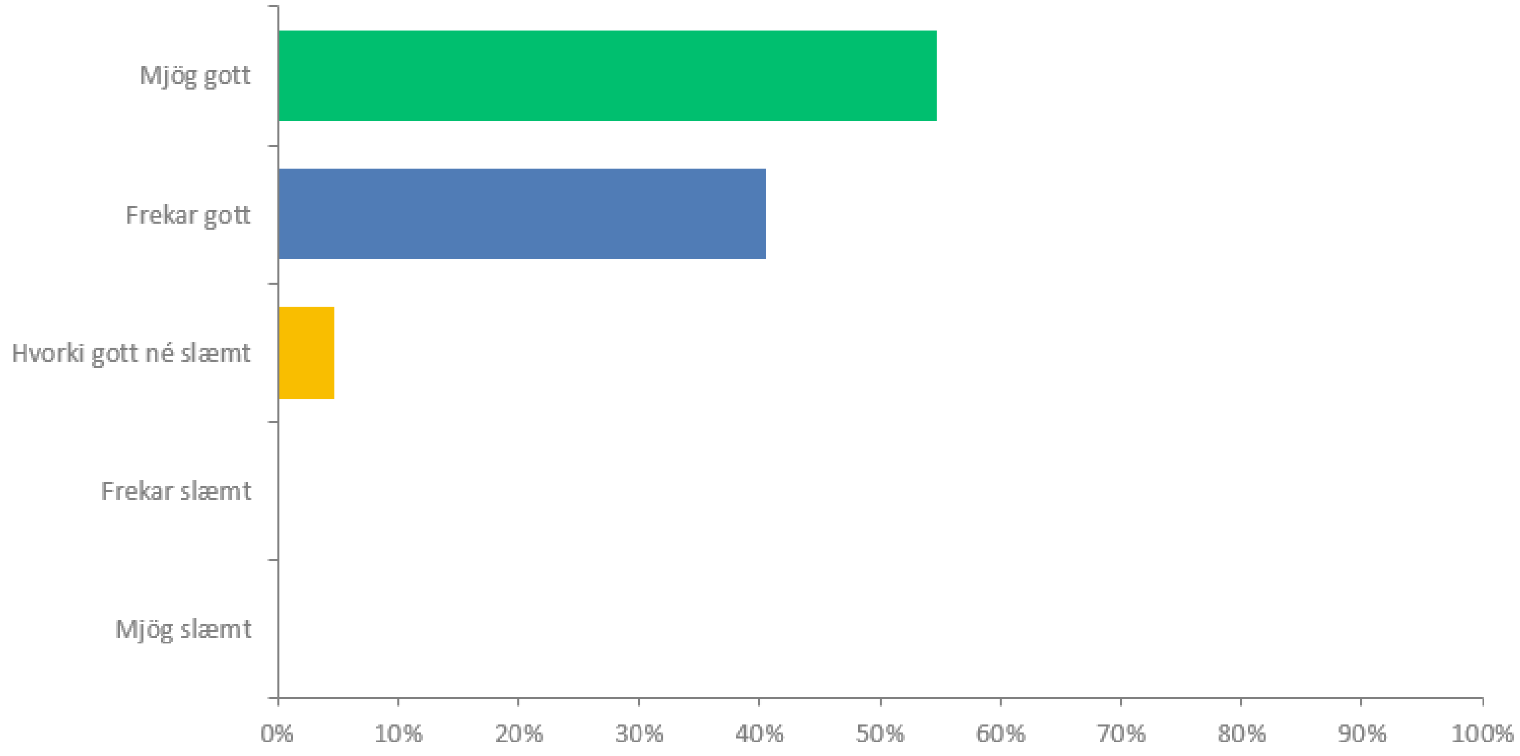

Q9: Félagsstörf – ég tek þátt, eða hef tekið þátt í eftirfarandi síðastliðna 12 mánuði (merktu við allt sem við á):

Svarað: 41 Sleppt: 47

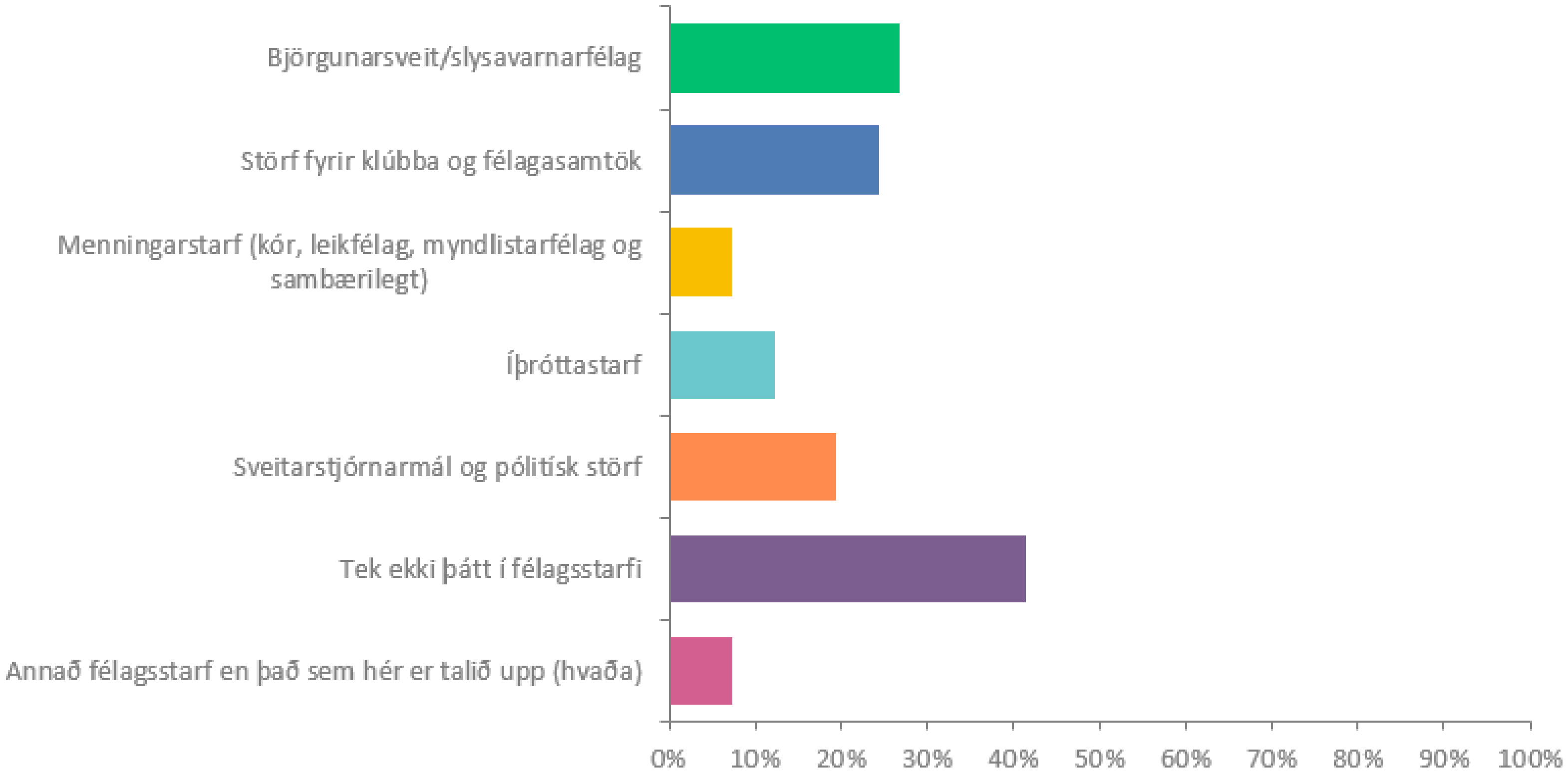

BYGGÐASTOFNUN

Q10: Á heildina litið, hversu jákvætt eða neikvætt er viðhorf þitt til þjónustu (í víðum skilningi) í byggðarlaginu?

Svarað: 42 Sleppt: 46

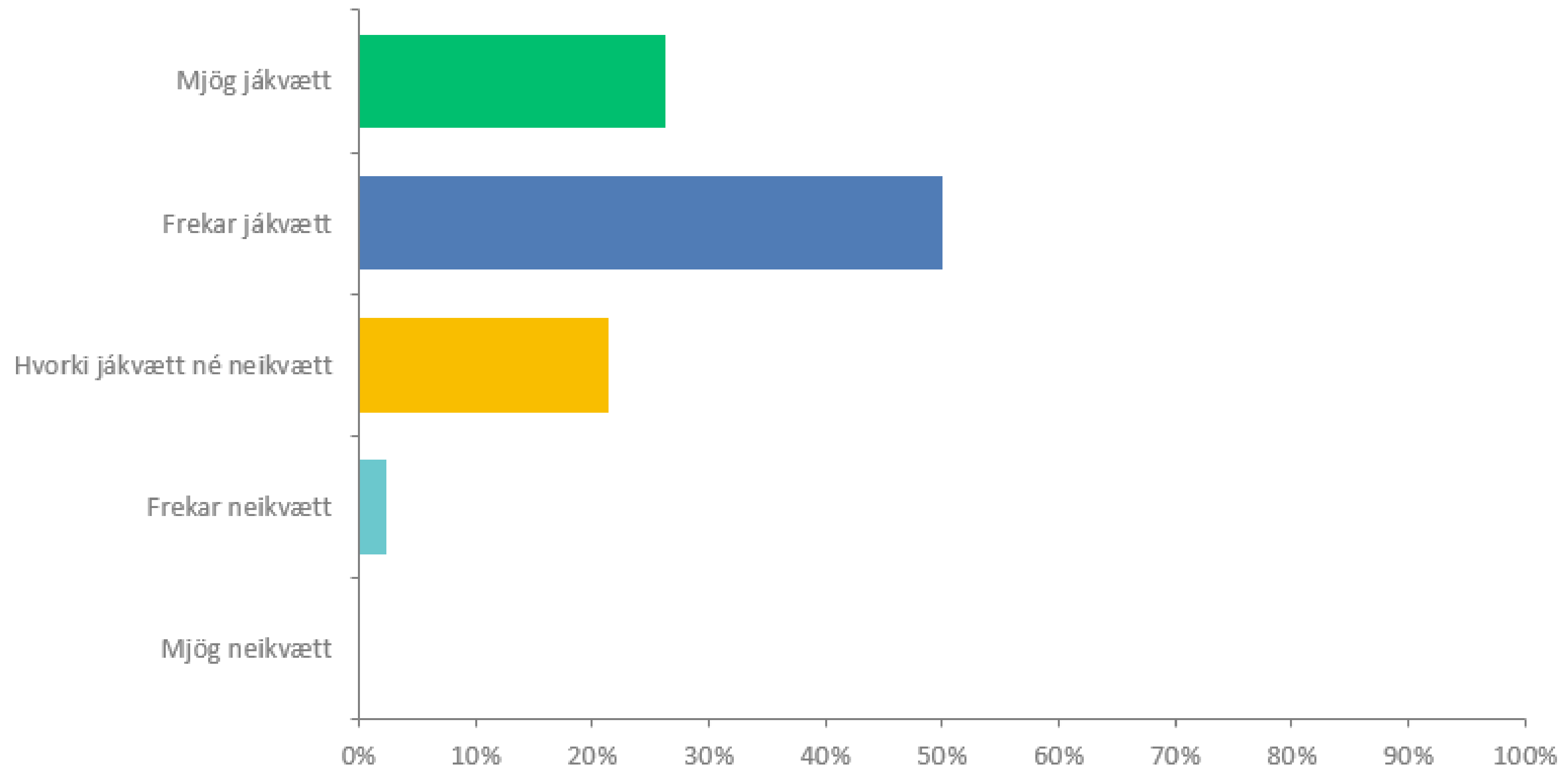

Q11 Hvað finnst þér einkenna samfélagið í Kaldrananeshreppi öðru fremur? Vinsamlegast nefndu þrjú atriði.

- Í spurningunni er óskað eftir allt að þremur atriðum frá hverjum svaranda könnunarinnar. Atriðin eru ekki í forgangsröð.
- Á næstu myndum eru svörin dregin saman í flokka og gerð grein fyrir þeim í töflu fyrir hvern eftirfarandi flokk:

- **Mannlíf (68)**
- **Samfélag (13)**
- **Atvinnulíf, innviðir og þjónusta (10)**
- **Náttúra og umhverfi (7)**

Q11 Hvað finnst þér einkenna samfélagið í Kaldrananeshreppi öðru fremur?
Samantekt svara (mynd 1 af 2)

Mannlíf (68) dæmi:		Samfélag (13) dæmi:
• Samstaða • Samkennd • Samhyggð • Samhugur • Samvinna • Hjálpsemi • Vinátta • Kraftur • Virðing og vinsemd • Nánd • Seigla • Sterkur lífsviliji • Engir flokkadrættir	• Dugnaður • Samtakamáttur • Friðsæld • Kærleikur • Æðruleysi • Náungakærleikur • Gott fólk • Náttúrubörn • Útsjónarsemi • Nálægð við ættingja og vini • Lítið stress • Jákvæðni	• Alldurs samsetning ekki okkur í hag (of lítið af ungu fólki) • Stöðugleiki • Opið samfélag • Vel tekið á móti fólki • Góður þorpsbragur • Fjölskyldu stemning • Rólegt andrúmsloft • Fámenni, margir sinna mörgum hlutverkum • Vilji til að „redda“ hlutunum

BYGGÐASTOFNUN

Q11 Hvað finnst þér einkenna samfélagið í Kaldrananeshreppi öðru fremur?

Samantekt svara (mynd 2 af 2)

Náttúra og umhverfi (7) dæmi:	Atvinnulíf, innviðir og þjónusta (10) dæmi:
• Snyrtilegt • Falleg náttúra • Hreina loftið • Friður og ró • Fjarlægðir, t.d. frá Reykjavík	• Tengingin við hafið • Heita vatnið • Fólk vinnur saman • Góð þjónusta • Vinnusemi • Framtakssemi • Einsleitni í atvinnulífi • Erfitt að hefja atvinnurekstur úti á landi • Mismunun á kvótaúthlutun • Byggðastofnun á að styðja betur við þá sem eru að byrja í sjávarútvegi og eiga lítinn kvóta.

BYGGÐASTOFNUN

Q12: Hvernig metur þú menningarlíf á skalanum 1-7 („1 = mjög fábreytt“, yfir í „7 = mjög fjölbreytt“)?

Svarað: 39 Sleppt: 49

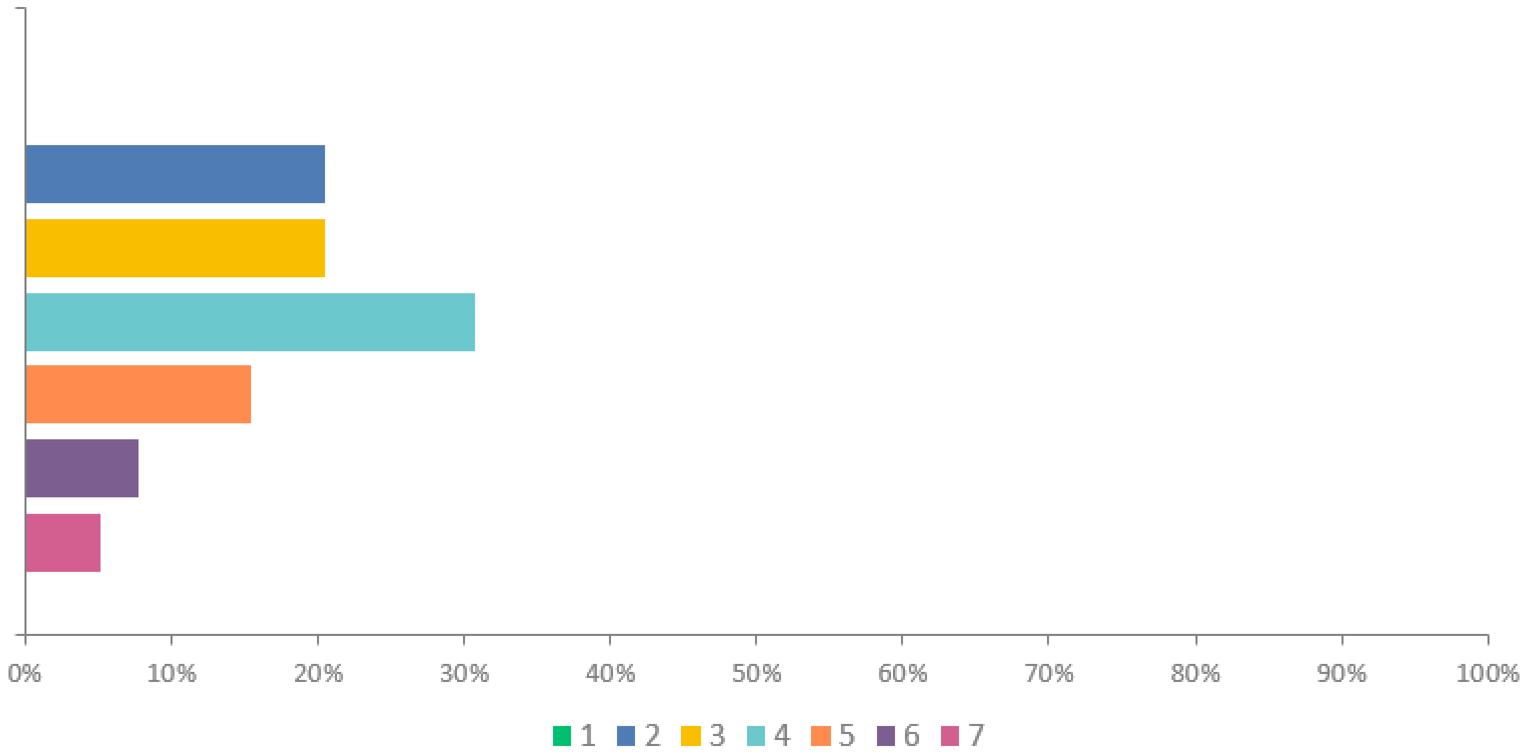

Q13: Hvernig metur þú stöðuna í atvinnulífi í Kaldrananeshreppi?

Svarað: 42 Sleppt: 46

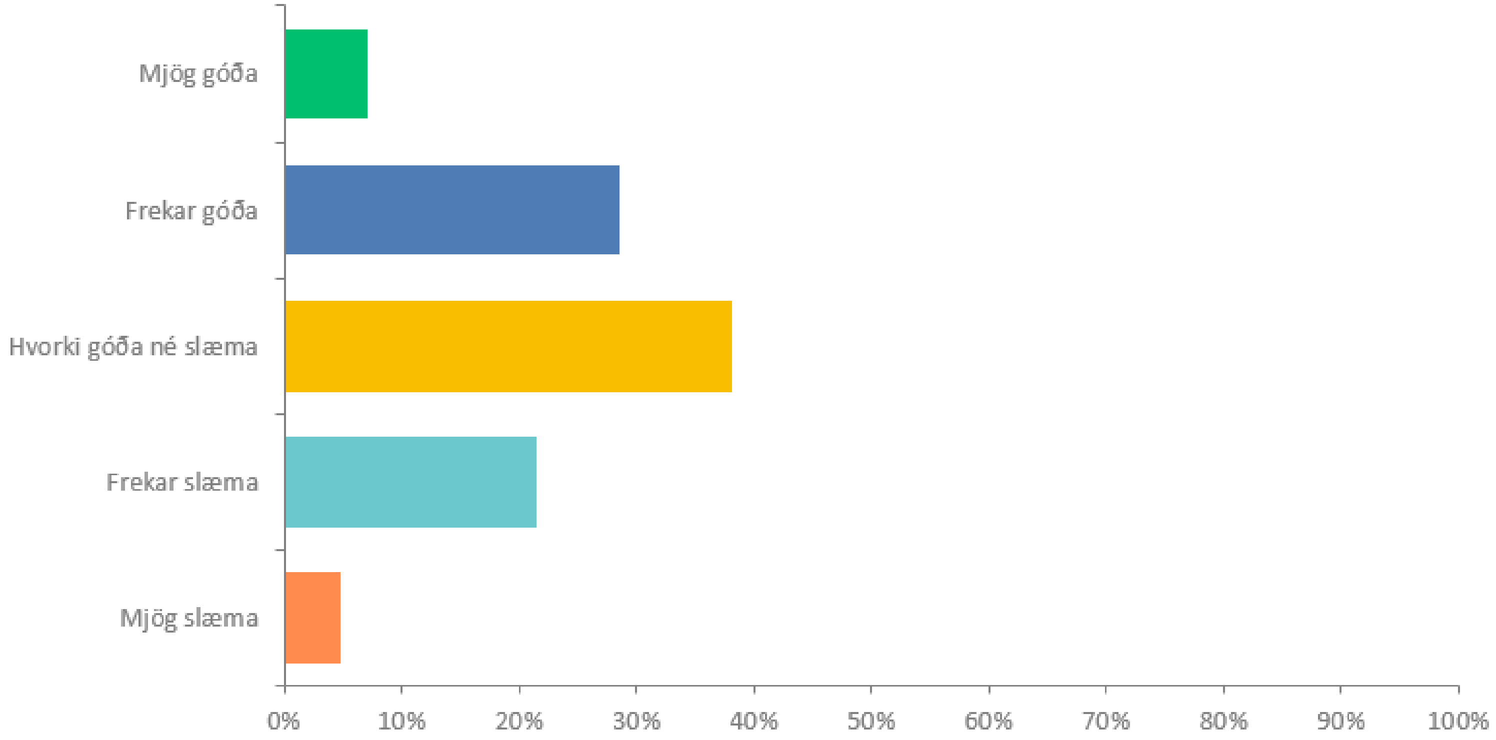

Q14: Ef þú hugsar um umhverfið og samfélagið í Kaldrananeshreppi, að hve miklu leyti ertu sammála eftirfarandi fullyrðingum á skalanum 1 - 7? („1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“):

Svarað: 42 Sleppt: 46

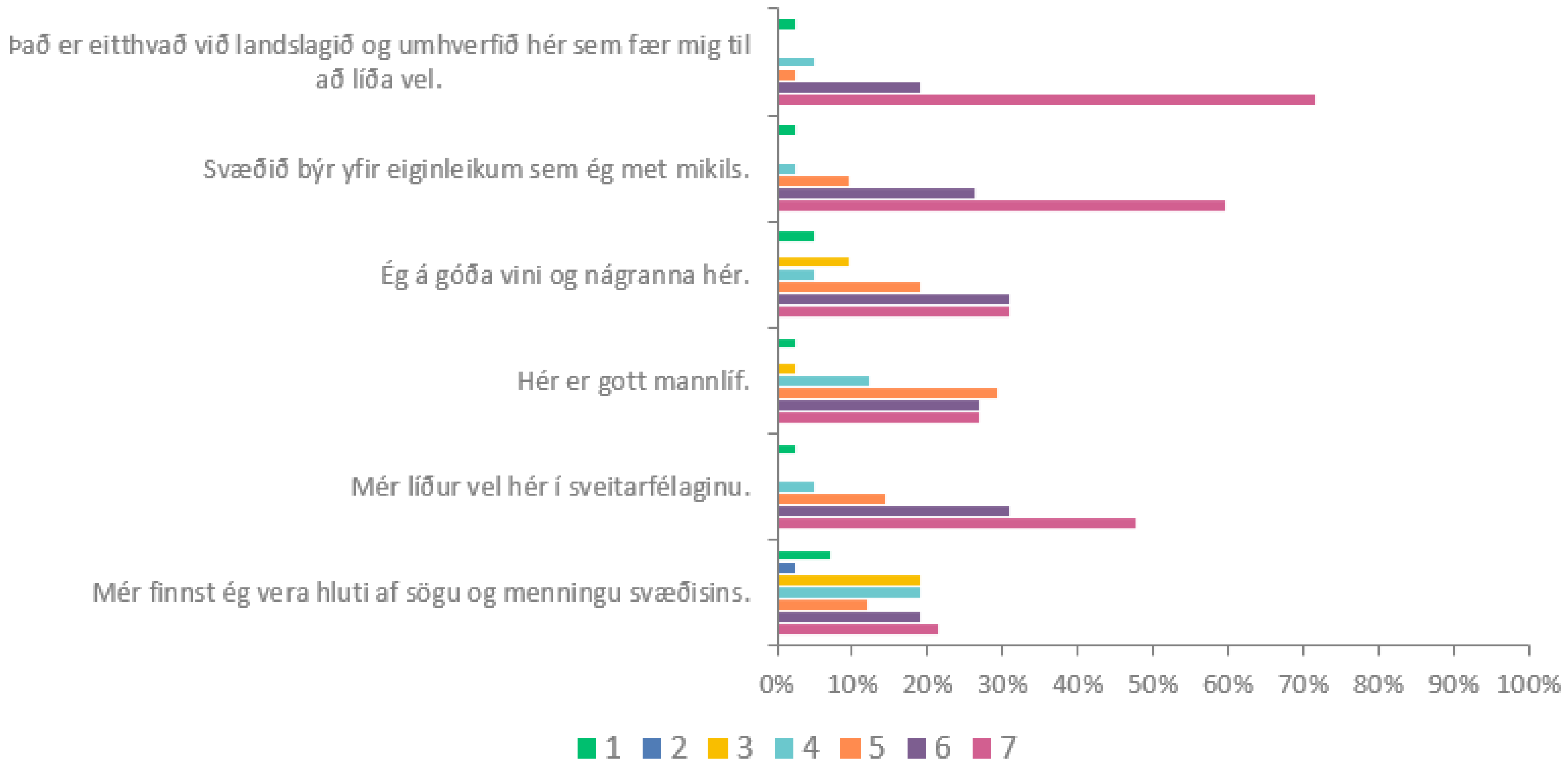

BYGGÐASTOFNUN

Q15: Ef þú hefðir tækifæri til að flytja úr sveitarfélaginu núna, hversu líklegt eða ólíklegt er að þú flytjir úr sveitarfélaginu tímabundið?

Svarað: 42 Sleppt: 46

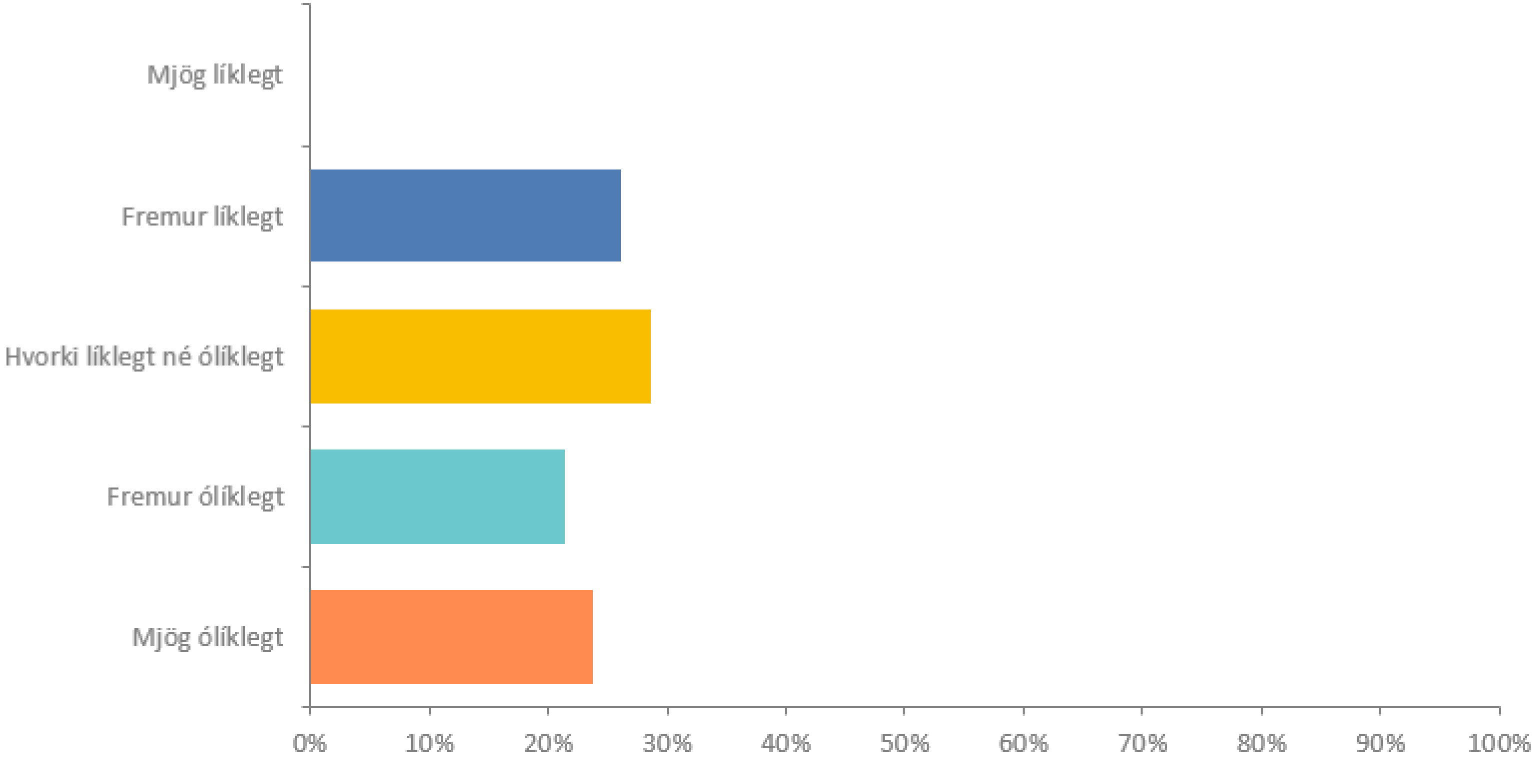

BYGGÐASTOFNUN

Q16: Ef þú hefðir tækifæri til að flytja úr sveitarfélaginu núna, hversu líklegt eða ólíklegt er að þú flytjir úr sveitarfélaginu fyrir fullt og allt?

Svarað: 42 Sleppt: 46

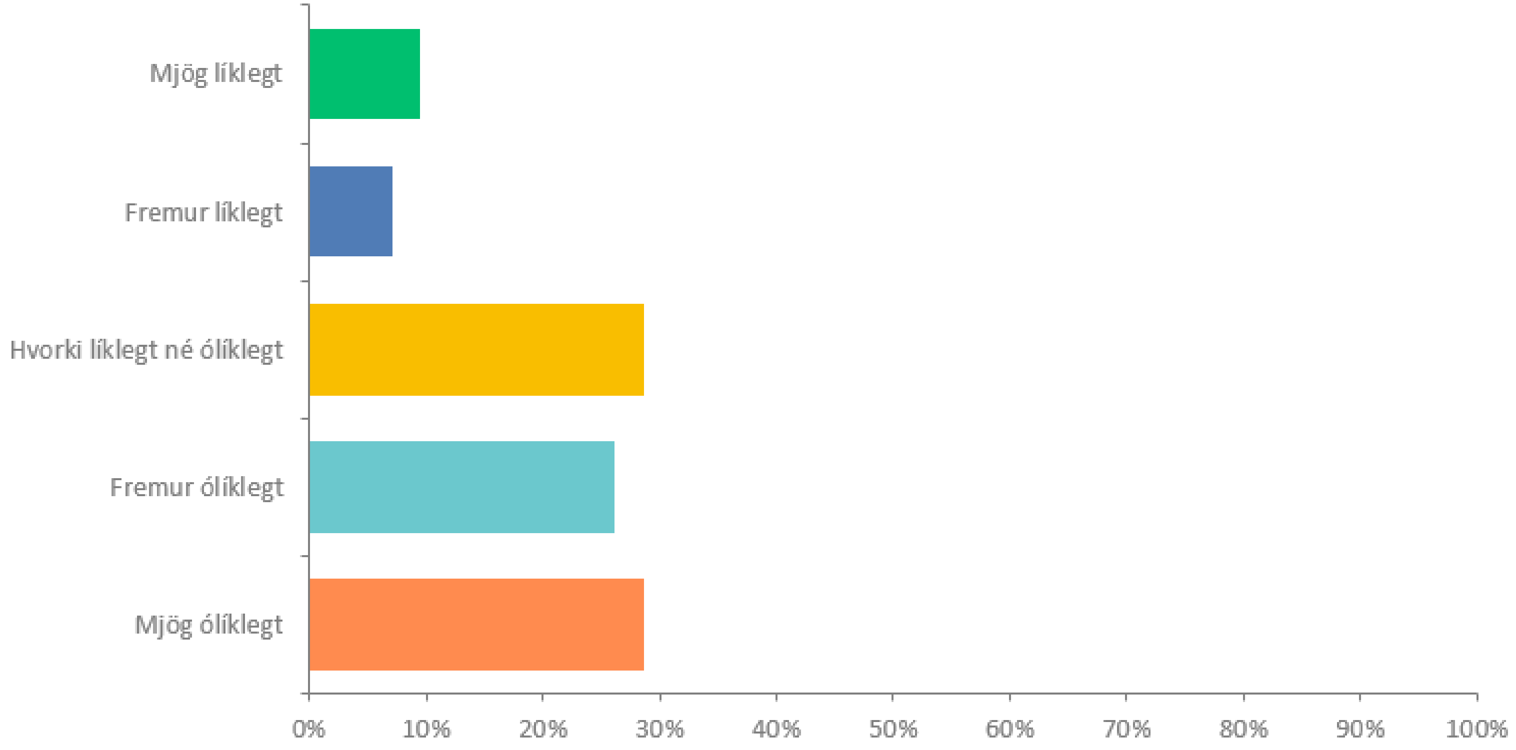

BYGGÐASTOFNUN

Q17: Hversu líklegt eða ólíklegt er að þú flytjir úr sveitarfélaginu á næstu tveimur til þremur árum?

Svarað: 42 Sleppt: 46

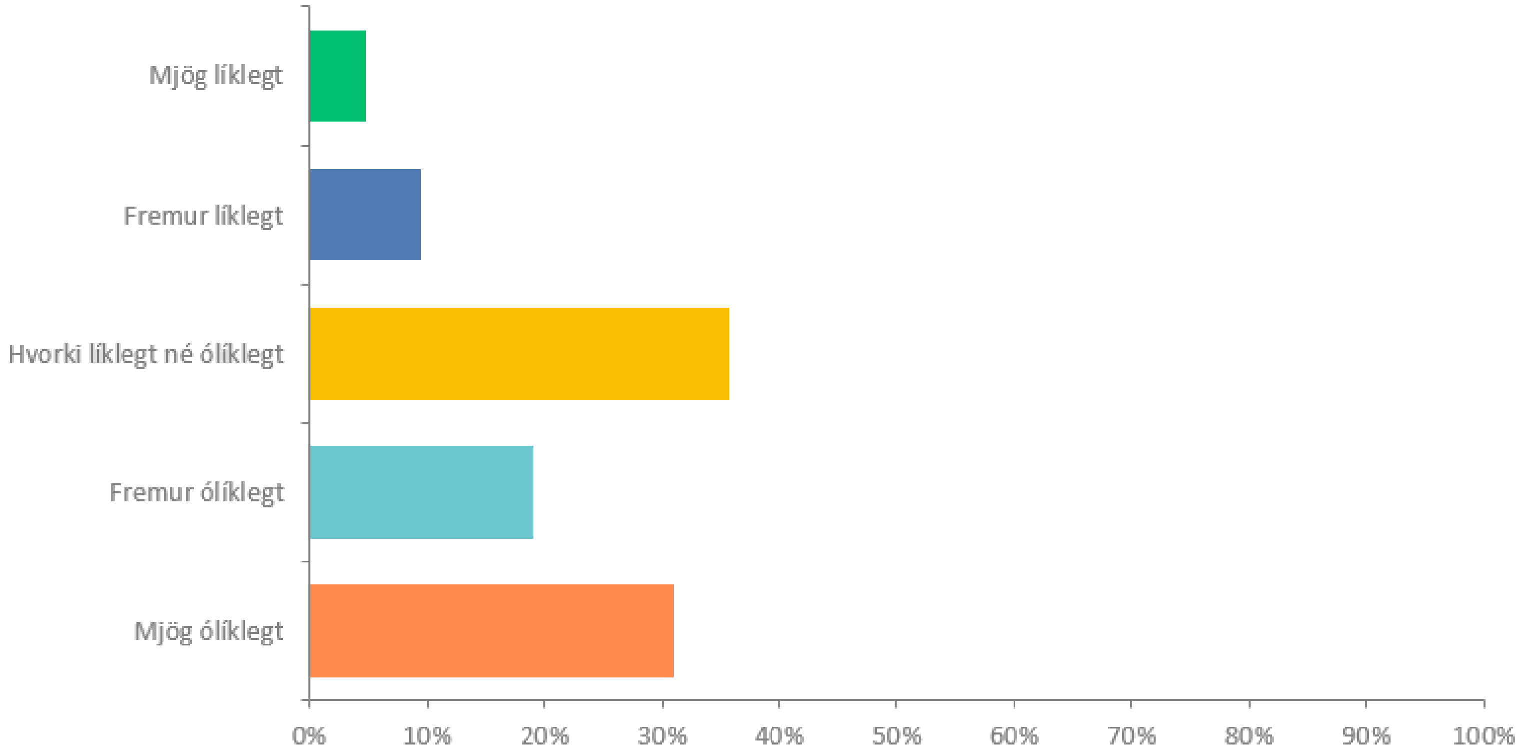

Q18: Hversu mikinn eða lítinn áhuga hefur þú á að taka þátt í íbúasamráði um þróun og framtíð Kaldrananeshrepps? (vinsamlegast veldu einn möguleika.)

Svarað: 42 Sleppt: 46

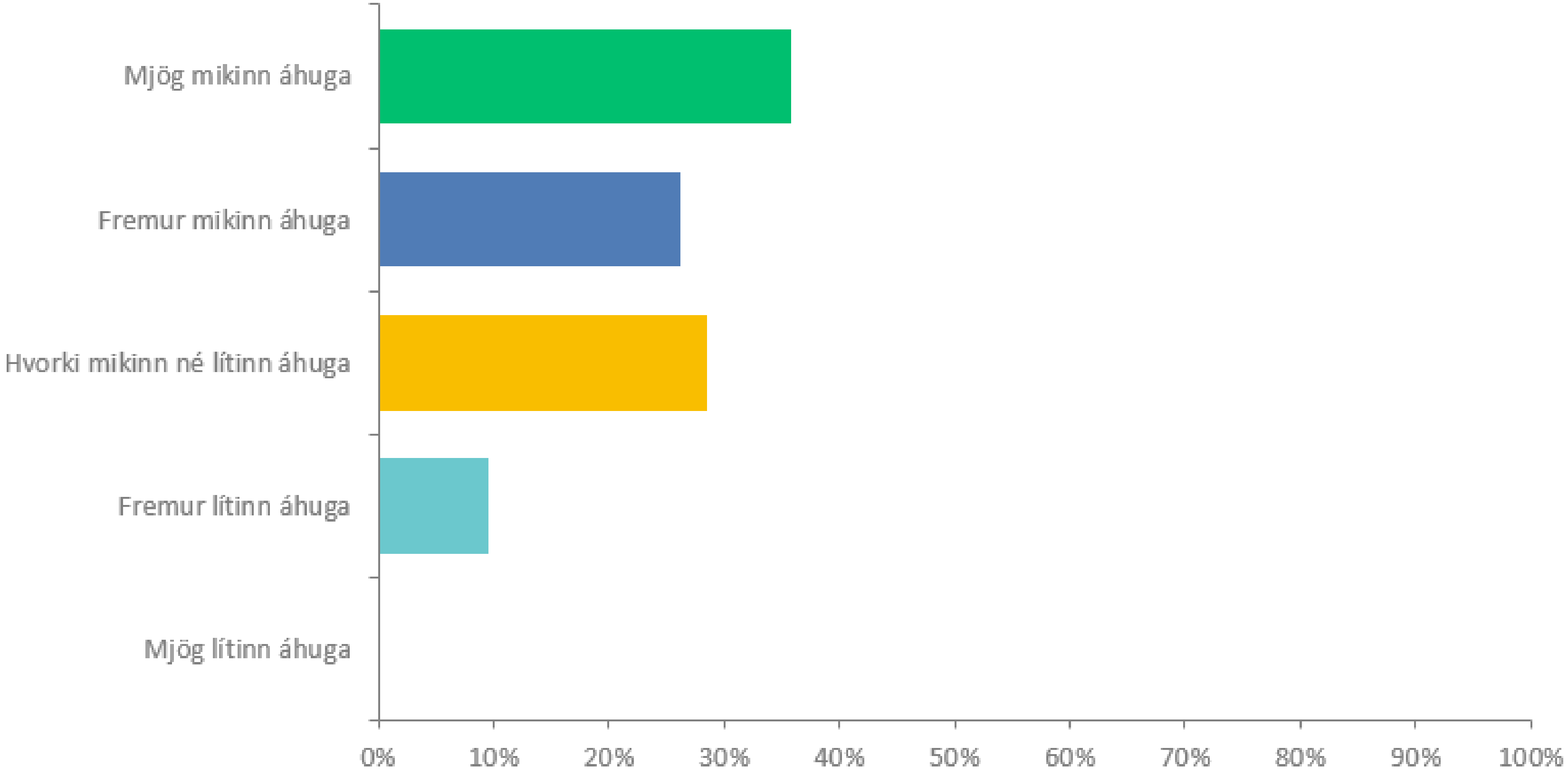

Q19: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Ég á margt sameiginlegt með öðrum íbúum Kaldrananeshrepps“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

Svarað: 42 Sleppt: 46

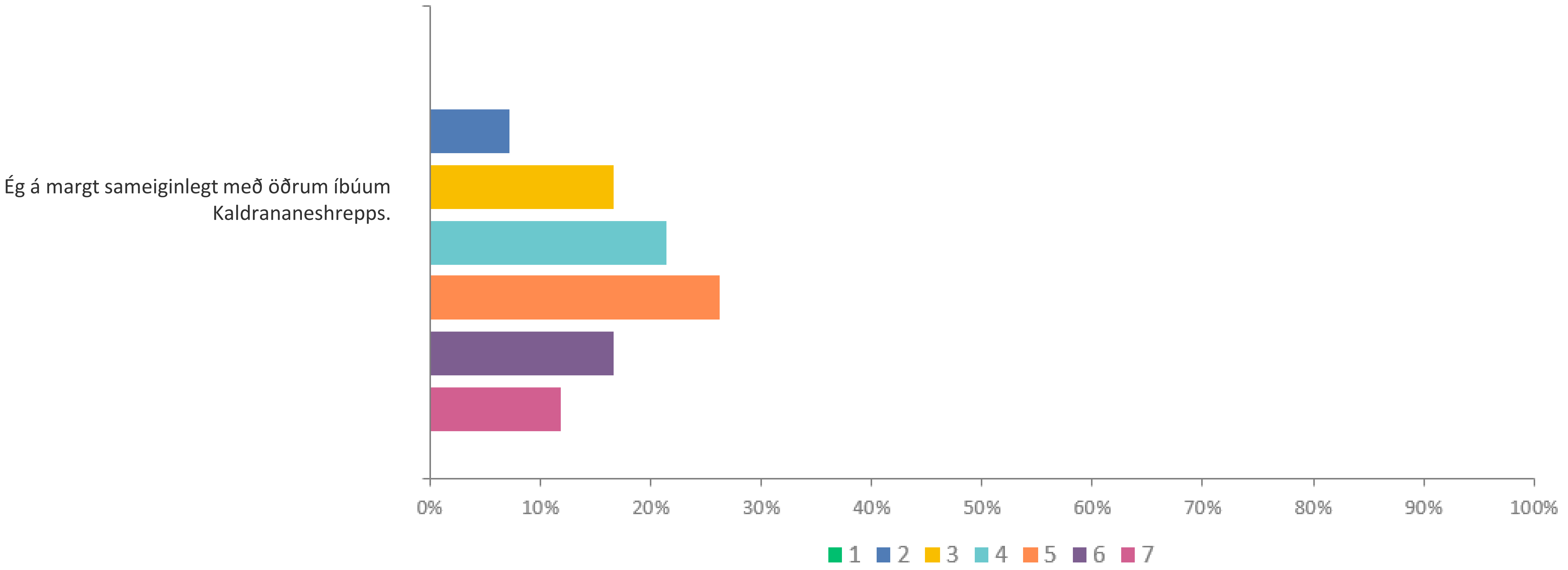

Q20: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Almennt séð þá er það að vera íbúi í Kaldrananeshreppi mikilvægur hluti af sjálfsmynd minni“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

Svarað: 42 Sleppt: 46

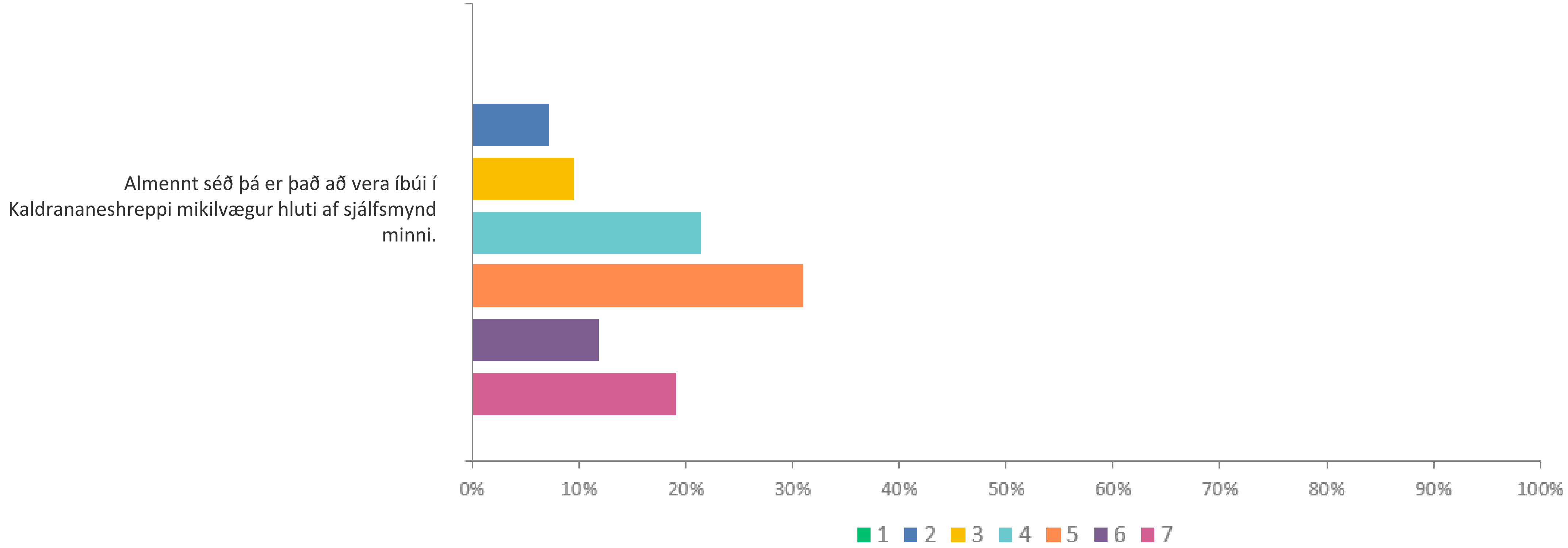

Q21: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Þetta er samhent samfélag.“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

Svarað: 42 Sleppt: 46

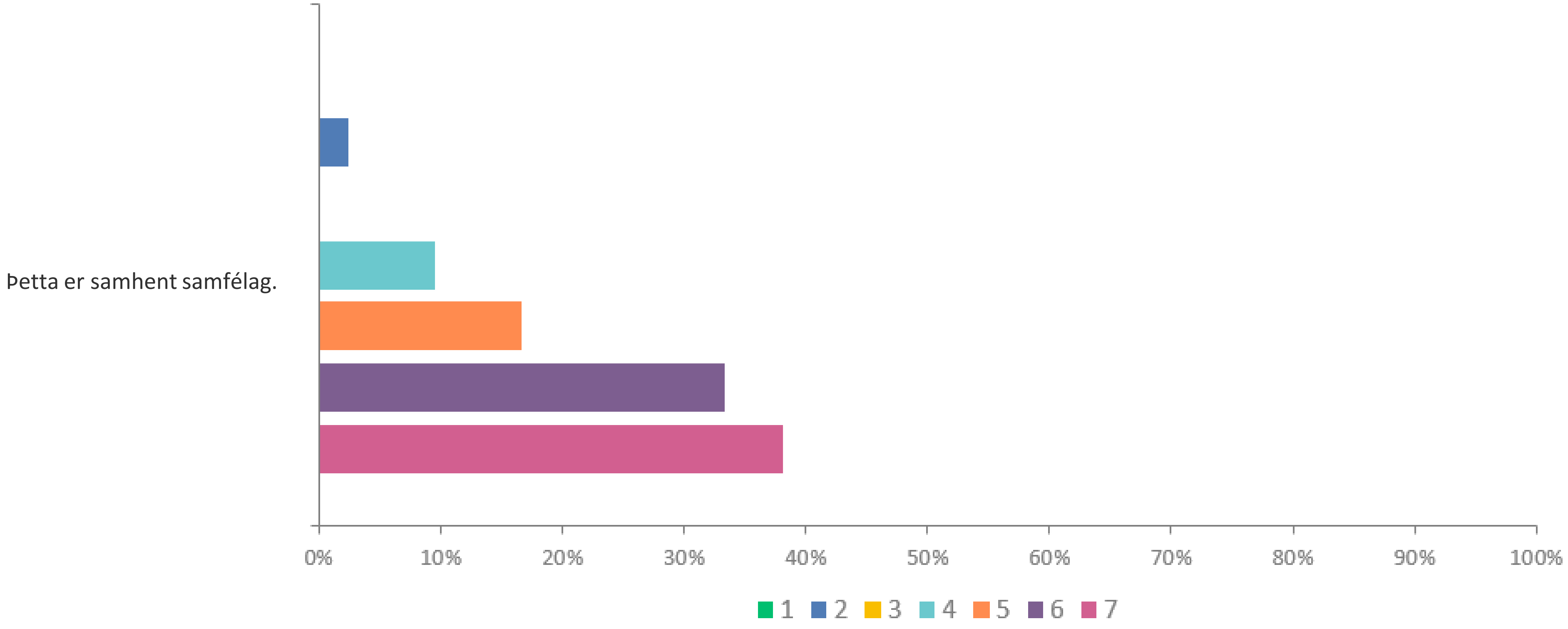

Q22: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Fólk hér á svæðinu er alltaf reiðubúið til að hjálpa nágrönnum sínum.“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

Svarað: 42 Sleppt: 46

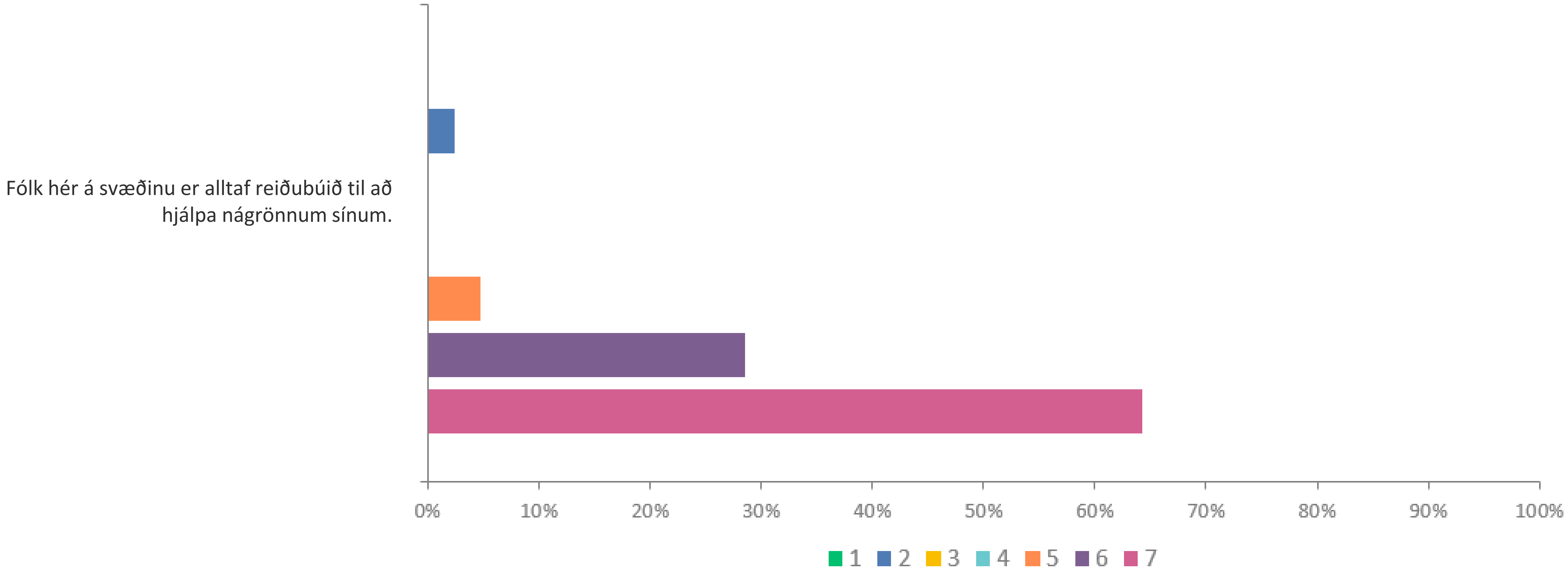

Q23: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Mér finnst ég vera þátttakandi í þessu samfélagi.“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

BYGGÐASTOFNUN

Svarað: 42 Sleppt: 46

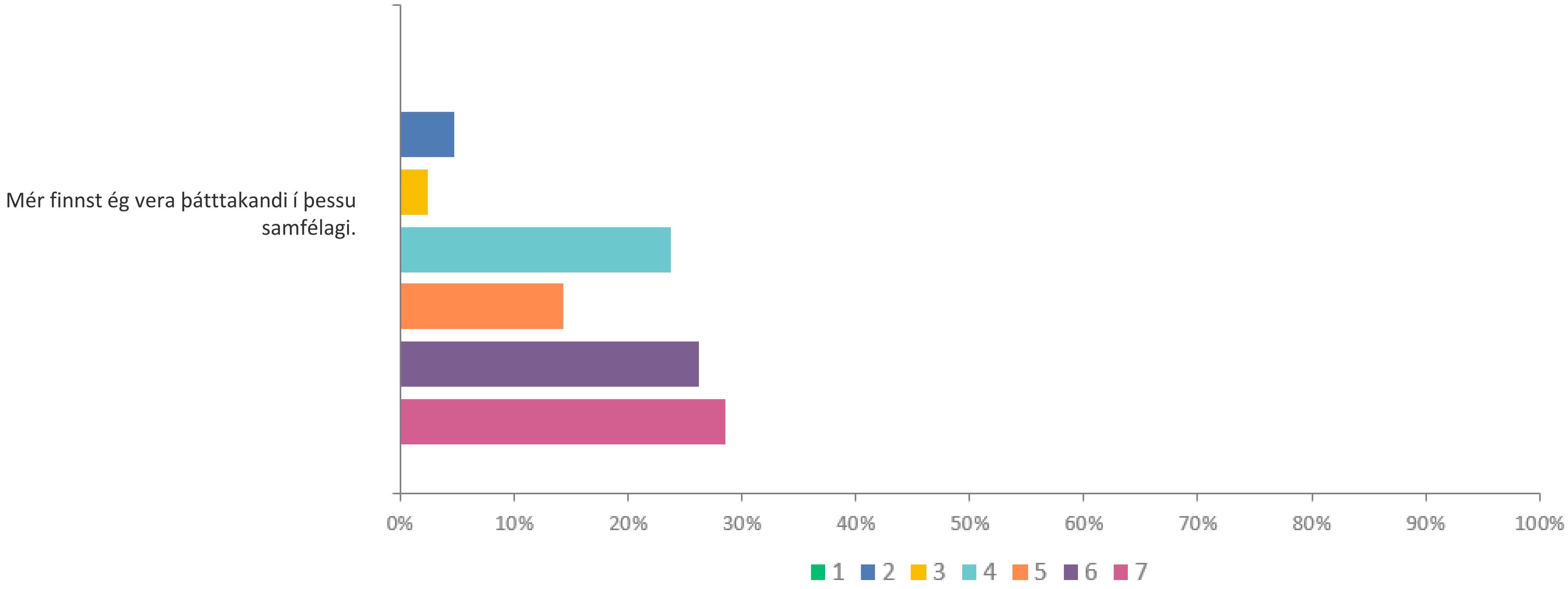

Q24: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Ég get haft áhrif á það sem gerist í þessu samfélagi.“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

Svarað: 42 Sleppt: 46

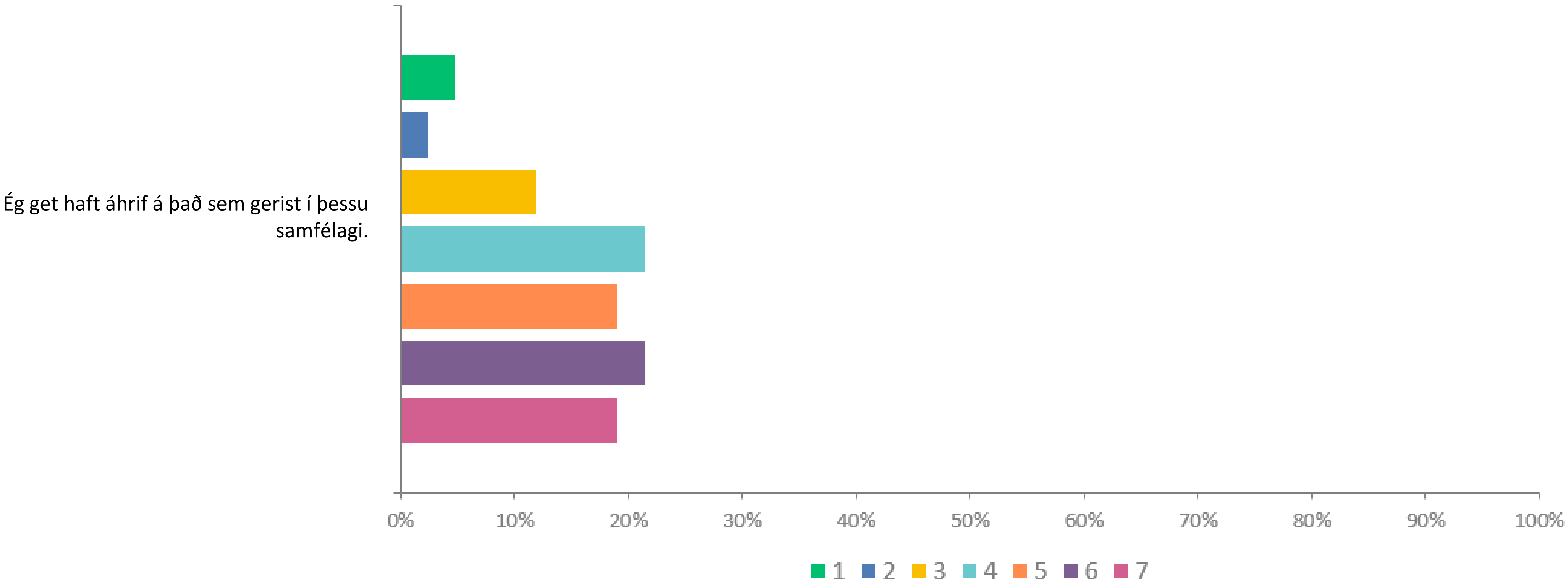

Q25: Að hve miklu leyti ert þú sammála eftirfarandi fullyrðingu: „Mér finnst ég tengjast þessu samfélagi.“ ?Vinsamlegast gefið einkunn á bilinu 1 til 7 þar sem „1 = á mjög illa við“ yfir í „7 = á mjög vel við“.

BYGGÐASTOFNUN

Svarað: 42 Sleppt: 46

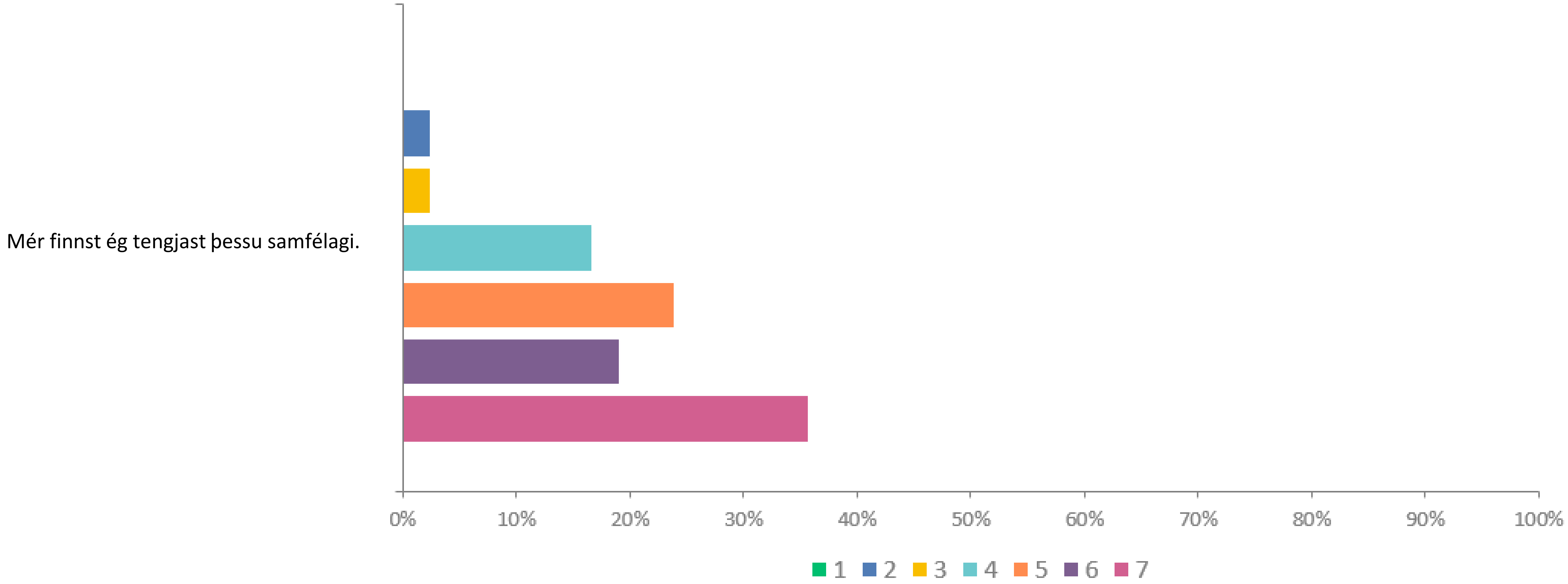

Q26: Hefur þú nýtt þér ráðgjafaþjónustu á vegum landshlutasamtaka/Vestfjarðastofu í formi ráðgjafar, vegna lánsumsókna og/eða styrkumsókna á síðustu árum?

BYGGÐASTOFNUN

Svarað: 41 Sleppt: 47

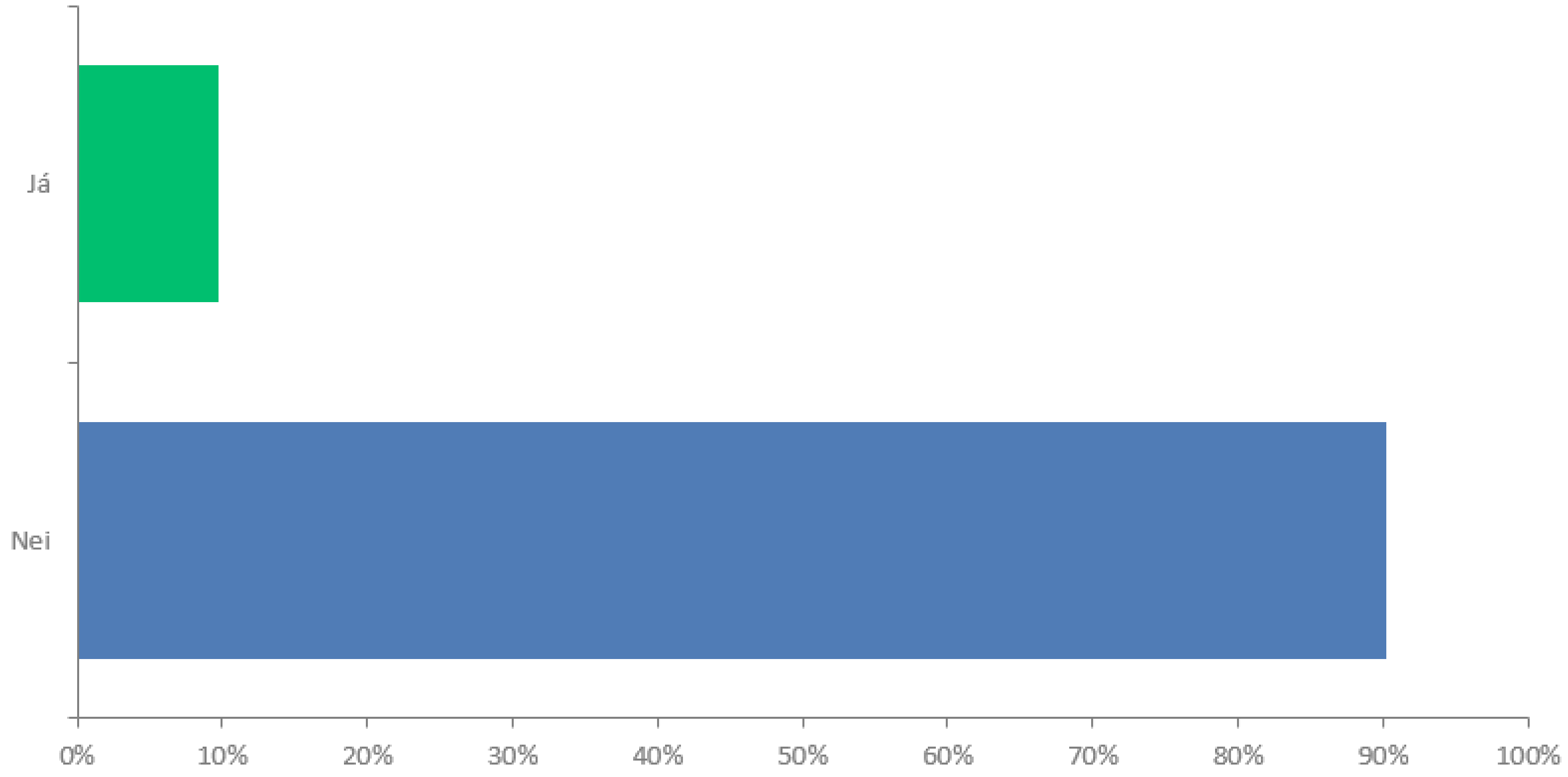

Spurningar um verkefnið Brothættar byggðir

Q27: Hversu vel eða illa þekkir þú til byggðaþróunarverkefnisins Brothættra byggða sem Byggðastofnun leiðir á landsvísu? (Ath! Kaldrananeshreppur er sextánda byggðalagið sem hefur þátttöku í verkefninu.)

BYGGÐASTOFNUN

Svarað: 39 Sleppt: 49

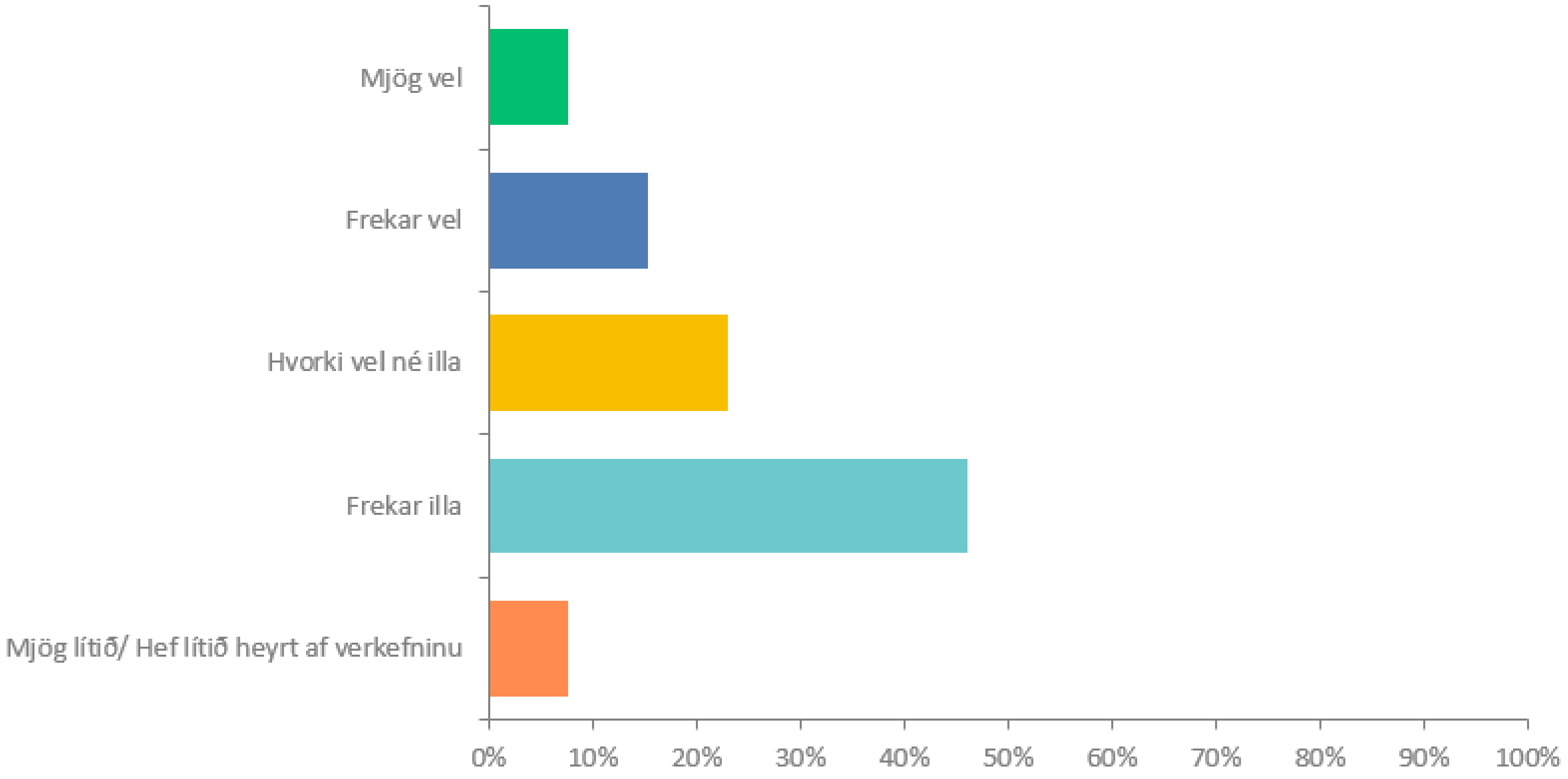

Q28: Hversu miklar eða litlar væntingar hefur þú til verkefnisins Brothættra byggða í Kaldrananeshreppi?

Svarað: 39 Sleppt: 49

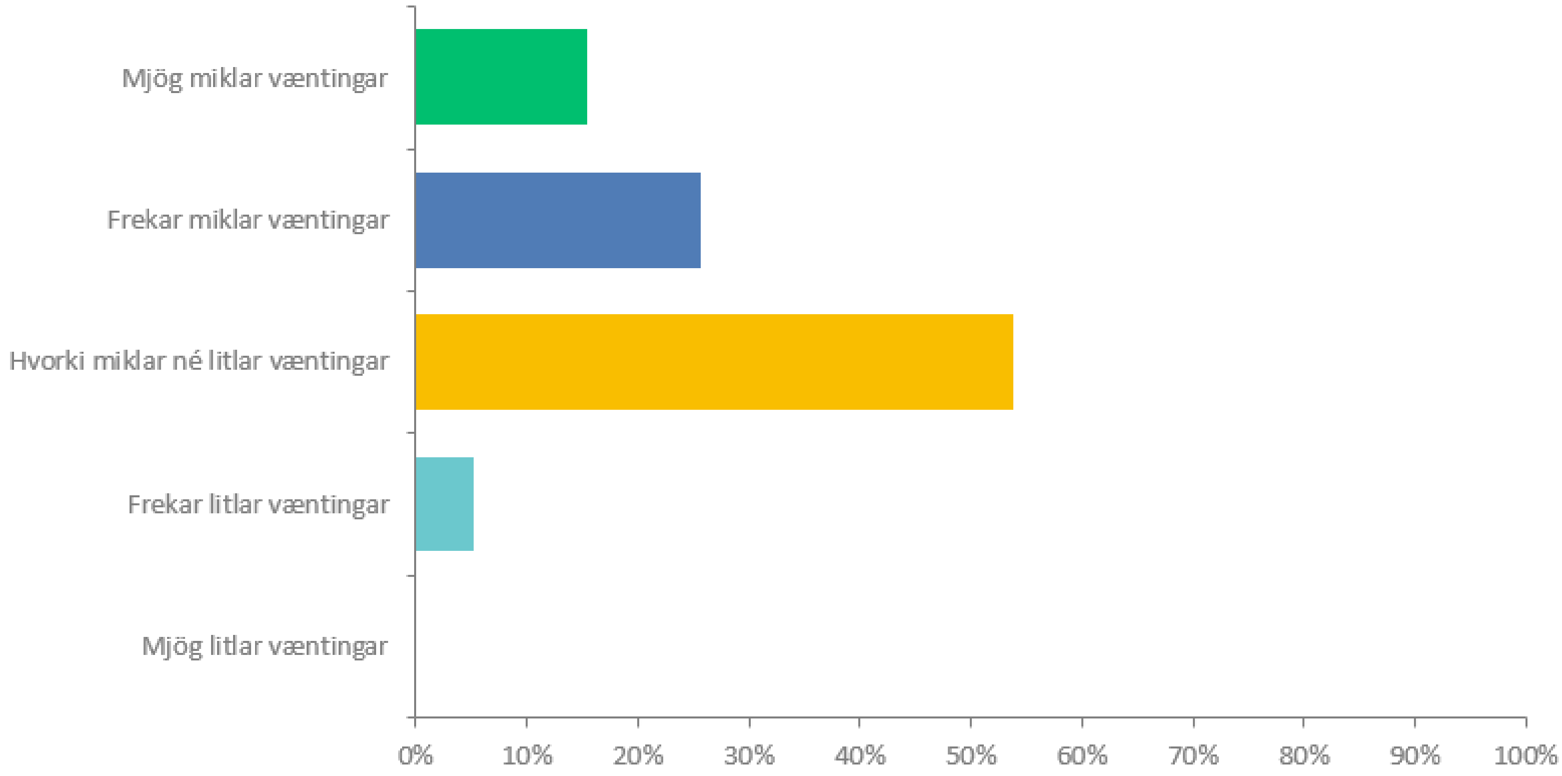

Q29: Hversu mikið eða lítið gætir þú hugsað þér að taka þátt í verkefninu Brothættum byggðum í Kaldrananeshreppi? (Hér er t.d. átt við þátttöku á íbúaþingi, árlegum íbúafundum, samtölum við verkefnisstjóra og/eða þátttöku í frumkvæðisverkefnum.)

BYGGÐASTOFNUN

Svarað: 39 Sleppt: 49

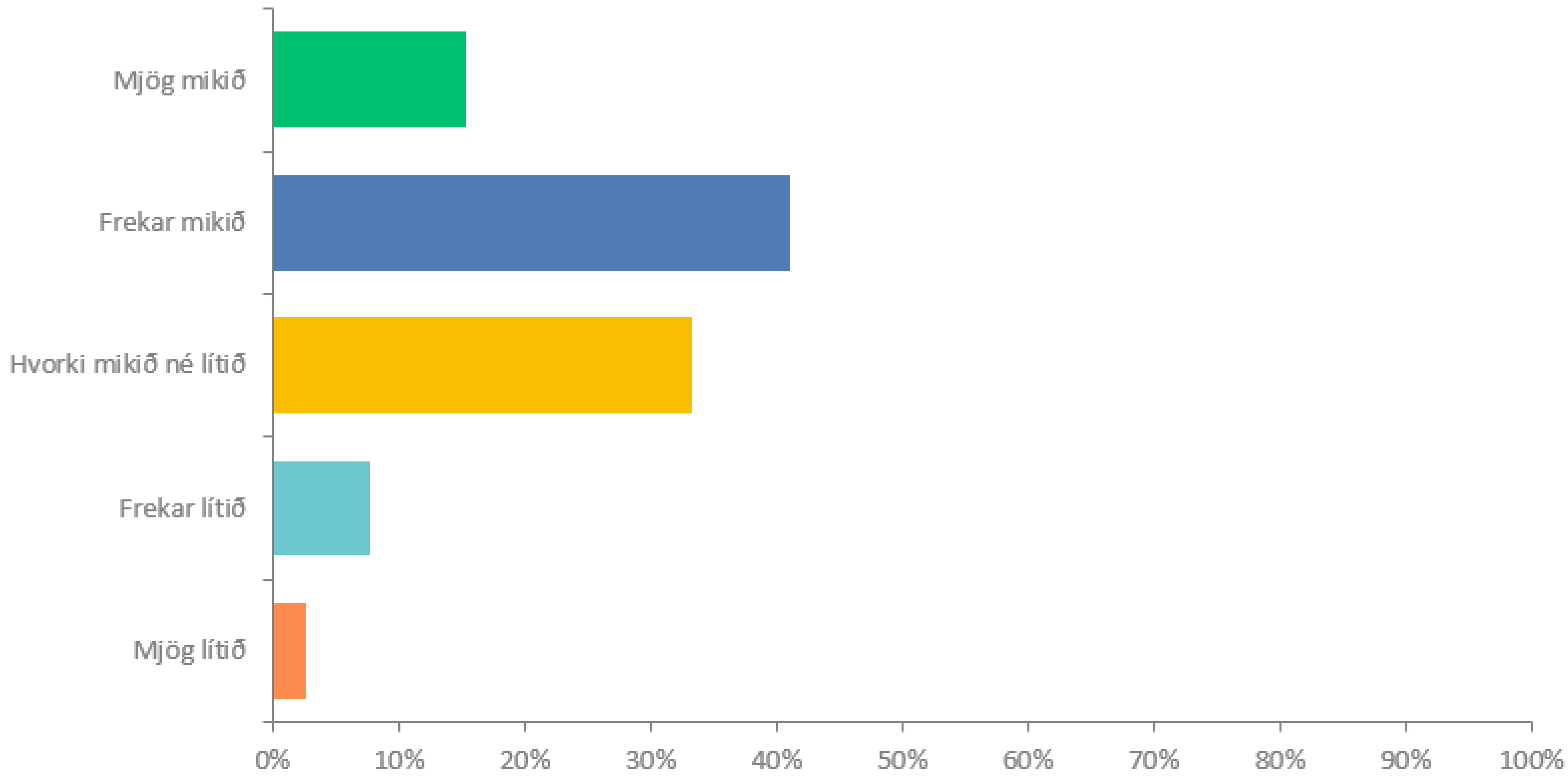

BYGGÐASTOFNUN

Q30 Hvaða væntingar hefur þú til verkefnisins Brothættra byggða í Kaldrananeshreppi? (opin spurning.)

Svarað: 22 Sleppt: 66

Dæmi um svör:

- Að það komi hreyfing á möguleika sem til staðar eru
- Styrki stöðu sveitarfélagsins
- Að stjórnvöld hlusti og samfélagið njóti góðs af því
- Skapist umræða um atvinnumál og frekari þróun atvinnutækifæra
- Gæti aukið fjölbreytni í atvinnulífi
- Sameiginleg stefnumótun
- Efli félags- og menningarlíf
- Að það styðji við atvinnu og menningu á svæðinu
- Opni augu annarra fyrir þessu frábæra samfélagi, minni streita og meiri tími til að njóta fjölskyldulífs
- Byggi á reynslu fyrrum Bb verkefna m.a. varðandi þróun atvinnulífs til sjálfbærni og sjálfstæði sveitarfélagsins
- Að verkefnið kveiki nýjar hugmyndir og hleypi eldmóði í íbúa
- Verkefnið laði að nýja íbúa
- Að starfsemi sem fyrir er haldist, vaxi og dafni
- Að hagur allra batni

BYGGÐASTOFNUN

Q31 Er eitthvað sem þú vilt koma á framfæri að lokum (ef svo er, þá hvað, opin spurning.)

Svarað: 11 Slleppt: 77

Dæmi um svör:

- Styðja við það sem fyrir er og byggja á þeim grunni sem til er
- Fegrun umhverfis, tiltekt
- Læra hvert af öðru
- Hugsa stórt og sameinast um markmið
- Laða að nýjar fjölskyldur
- Vonandi verður hægt að fjölga atvinnutækifærum
- Hjálpa við þróun hugmynda
- Koma heitu vatni inn á hvert heimili
- Nýta aðstoð verkefnisstjóra

Við þökkum góða áheyrn